

Operativní dokumentace a průzkum historické stavby (OPD)
Elaborát nálezové zprávy (NZ OPD)

WWW: <<http://www.npu.cz/pp/pridruz/opd/metodika/nz/nz050216/>>

Evidenční list

NÁLEZOVÁ ZPRÁVA OPD	č.
Lokalita / Obec [číslo obce] / Část obce Encovany / Polepy [565431] – (Encovany)	Okres [LAU 1] / Kraj [CZ-NUTS] Litoměřice [CZ0423] / Ústecký [CZ042]
Objekt označení / funkce / druh objektu zámek / stavba občanského vybavení / budova [34371]	Katastrální území [číslo k.ú] Encovany [634379]
Vlastník BYBLOS, spol. s r.o., Encovany 1, 411 45, Polepy	Parcela Číslo popisné st. p. 1 ID parcely 1079261506 čp.1 ID stavby 16541715
Kulturní památka ÚSKP č. 26054/5-2019	Souřadnice GPS N / E 50.5282367 / 14.2489531
PrStav 137206 PaGIS 1927402 Pomocná identifikace součásti k čp. 1	Souřadnice PaGIS X / Y -769997,690142 / -988358,380427
Způsob ochrany Výčet součástí kulturní památky Rozsáhlé chráněné území	Nadmořská výška 210 m n. m.
Zkoumaná část objektu / Prvek První patro v jižní části zámku/ zámecké kazetové dřevěné parkety	
"Název" akce / NZ Záznam nálezových situací stavebních úprav / Vyhodnocení nálezové situace kazetových dřevěných parket na zámku v Encovanech	
Zpracoval (autor, instituce) Bc. Veronika Mikotová, PhDr. Kamil Podroužek Ph.D. KHI FF UJEP v Ústí n. L	Datum akce / Datum vydání NZ 7. 12. 2024 / 16. 2. 2025
Označení NZ (ev. č. v archivu zpracovatele)	Místo uložení originálu NZ CDDKD KHI FF UJEP v Ústí n. L.
Zadavatel OPD (osoba, instituce) PhDr. Kamil Podroužek Ph.D., KHI FF UJEP v Ústí n. L.	Počet stran / Počet listů příloh 3 / 3
Charakteristika výsledků / Anotace V prvním patře jižního křídla zámku v Encovanech se nacházejí kazetové parkety se středním křížem, ze světlého bukového dřeva, o rozměrech 58x58 cm. Kazety sestávají ze středního kříže, a trojúhelných výplní čtyř polí. Trojúhelné výplně jsou z měkkého dřeva, středové kříže z tvrdého bukového dřeva.	

Obsah tohoto díla je chráněn podle zákona č. 121/2000 Sb. o právu autorském.

1. IDENTIFIKACE

Okolnosti realizace OPD	1.01	Podnětem pro dokumentaci byla probíhající stavební obnova zámku, při které dochází k odstraňování či znehodnocování stavebních prvků.
Stav věci v době OPD	1.02	Stav parket je přiměřeného opotřebení v průběhu času. Chybí vrchní vrstva laku, povrch a spáry znečištěné od prachu, který je důsledkem probíhajících stavebních prací a oprav v areálu na různých místech objektu. Parkety nejeví větší známky poškození, ani přítomnost škůdců.
Podklady	1.03	FLAŠAR František, Encovany, okr. Litoměřice, č.p.1 – zaměření stávajícího stavu, 1953, NPÚ ÚOP v Ústí n. L., sign. 339.
Metody dokumentace	1.04	Terénní a vizuální prospekce, popis a fotodokumentace

2. CHARAKTERISTIKY

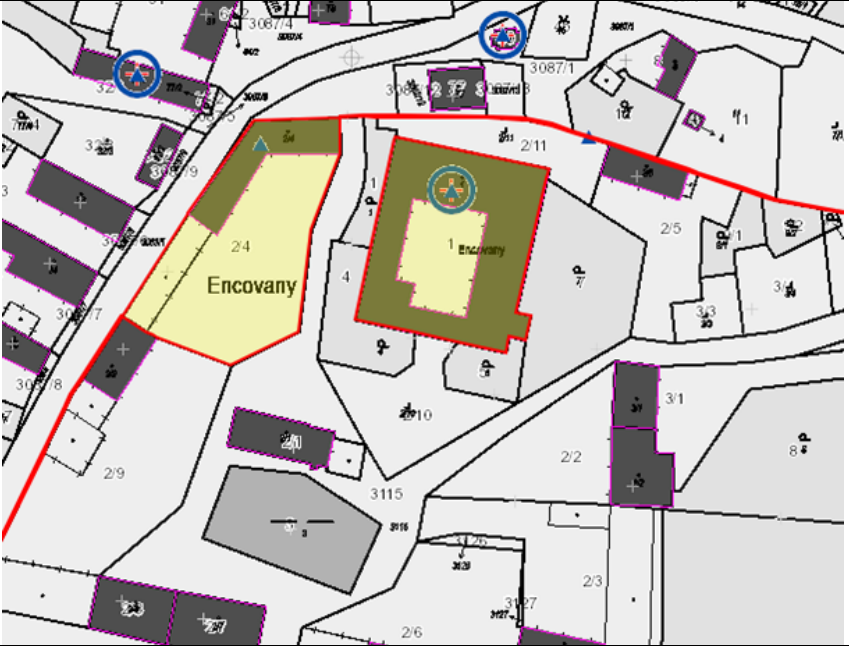
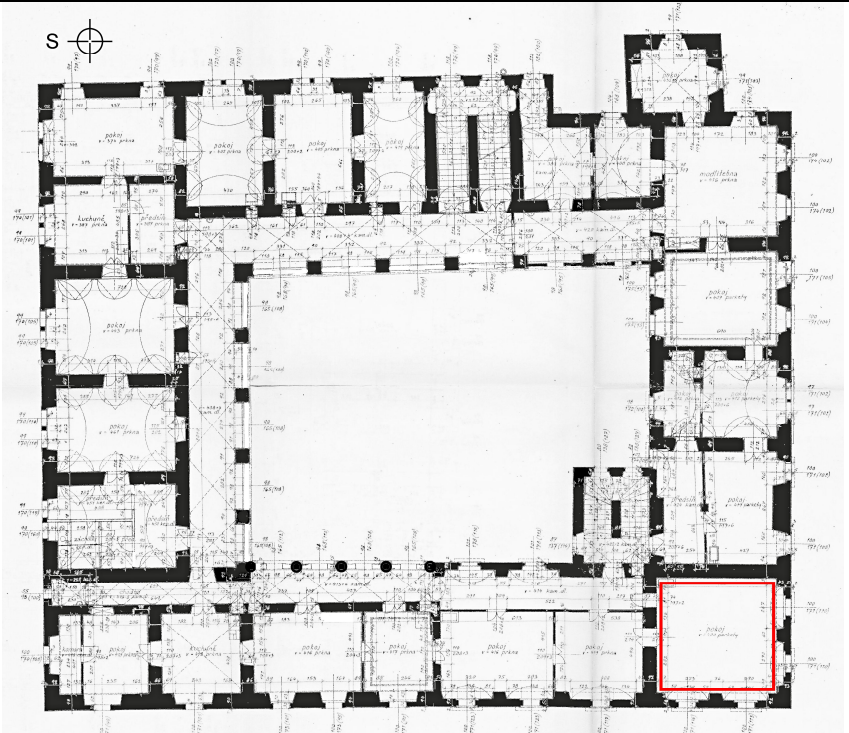
Poloha zkoumané věci	2.01	Území s doloženými archeologickými nálezy nebo důvodně předpokládaným výskytem archeologických nálezů. Sledovaná parketová podlaha je umístěna v patře jižního křídla renesančního a raně barokního čtyřkřídlého arkádového zámku v Encovanech. V přízemí a částečně v patře zámku jsou dochovány křížové a lunetové hřebínkové klenby, v patře trámové stropy, lokálně reliktů renesanční výmalby stěn, topeniště a renesanční či neorenesanční portály. Parkety tvoří ucelenou podlahovou krytinu místnosti v nádvořním traktu při jihozápadním nároží jižního křídla.
Charakteristika zkoumané věci	2.02	Křížová parketa se skládá z masivního dubového kříže a smrkových trojúhelníkových dílců. Rám u tohoto typu není použit. Dílce jsou spojeny vloženými lepenými pery a rubová strana je nahrubo zhoblována. Analogie a rozměrech 68x68 cm a síle 3 cm lze nalézt ve Staré rezidenci v Salzburgu, kde na začátku 18. století byla prováděna rekonstrukce podle návrhů architekta Johanna Lucase von Hildebrandta, u kterého byl pravděpodobně tovaryšem léta Kilián Ignác Dientzenhofer.
Popis věci	2.03	V 1. patře jižního křídla zámku se nacházejí kazetové parkety ze světlého bukového dřeva, 57x57 cm. Parkety sestávají z kříže, kazety a výplně 4 polí. Pole jsou z měkkého dřeva a středové kříže z tvrdého dřeva.
Funkční interpretace	2.04	Parketová podlahová krytina je pochozí vrstvou podlahy.
Rozměry věci	2.05	Parketa: 57x57 cm až 58x58 cm.
Materiál(y)	2.06	Středový kříž parkety je bukový, trojúhelné cvikly výplní jsou patrně z měkkého smrkového nebo borového dřeva.
Stopy výroby	2.07	Nebyly zjištěny.
Povrchové úpravy	2.08	Povrchové úpravy nejsou patrné. Z analogií lze dovodit, že v období baroka byla prováděna pravidelná povrchová úprava bez stroje. Postupovalo se tak, že se nanášel na parkety včelí vosk v malých pruzích a poté byl horkým železem vžehlen do

		podlahy. Od 19. století bylo ošetřování povrchu parket prováděno strojově, pomocí leštičky parket. K tomu se používal tzv. tvrdý včelí vosk, nejčastěji tuhá směs z vosku, kalafuny a terpentýnu. Nejdříve se pomocí hadru ručně nanasla vrstva vosku, a ta byla strojově leštěna. Aby se dosáhlo hlubokého vpravení vosku a docílení hladkého povrchu, vážila litinová hlava stroje až 15 kg. Údržba, která se při plném zámeckém provozu v sezóně často prováděla každý týden, byla velmi těžkou prací. Na počátku 20. století byly leštičky parket opatřeny rotujícími kartáči a tím došlo k jejich odlehčení.
Stopy funkce	2.09	Ošlapání trojúhelných výplní parket z měkkého dřeva, do líce vystupují středové bukové kříže, je patrné v koridorech vstupů.
Závady	2.10	Zámecké parkety nevykazují neodborné zásahy a větší míru poškození. Doporučujeme je po dobu stavebních prací překrýt po nášlapné straně v celém rozsahu podlahy geotextilií a provádět pravidelnou kontrolu, zda nedochází k zatékání vody na podlahu.

3. INTERPRETACE

Datace zkoumané věci	3.01	Vrcholné baroko, 30. - 40. léta 18. století.
Autorské připsání	3.02	Nebylo řešeno.

4. PŘÍLOHY

<p>Snímek mapové aplikace Památkového katalogu NPÚ s vyznačením objektu</p>	<p>4.01</p>	
<p>Půdorys prvního patra zámku</p>	<p>4.02</p>	

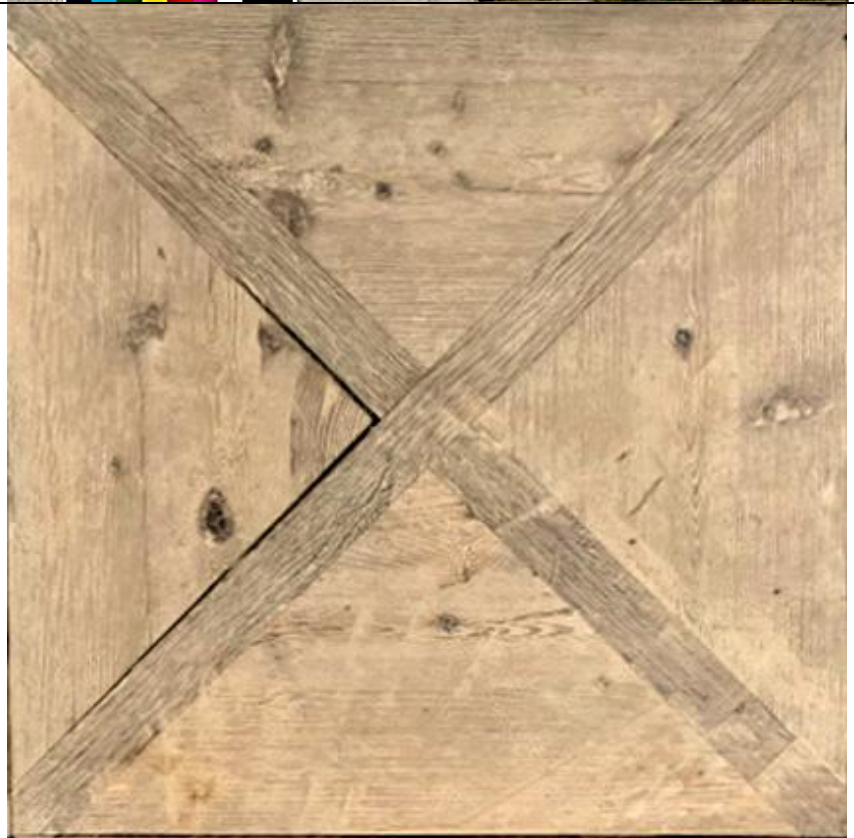
Fotografická dokumentace

4.03

Fotodokumentace

4.04

<p>Dobová analogie o rozměrech 68x68x03cm pochází z expozice Spolkového památkového úřadu Rakouska, umístěné v kartouze Mauerbach</p>	<p>4.05</p>	
<p>Dobová analogie ze zámku Schönbrunn ve Vídni</p>	<p>4.06</p>	

Popisky příloh NZ

Příloha NZ OPD	č. 1 lokalizace objektu a zkoumaného prvku
Lokalita / Obec (část obce) Polepy - Encovany	Okres / Kraj Litoměřice / Ústecký
Zámek Encovany	Zámek
Zkoumaná část objektu / Prvek Podlahy v 1. patře J křídla / dřevěné kazetové parkety	
Zpracovala Bc. Veronika Mikotová	č. orig. v archivu zprac.
Popis přílohy fotodokumentace dřevěné parkety	
Metoda dokumentace fotodokumentace	Datum akce: 7. prosince 2024

Příloha NZ OPD	č. 2 fotodokumentace stávajícího stavu
Lokalita / Obec (část obce) Polepy - Encovany	Okres / Kraj Litoměřice / Ústecký
Zámek Encovany	Zámek
Zkoumaná část objektu / Prvek Podlahy v 1. patře J křídla / dřevěné kazetové parkety	
Zpracovala Bc. Veronika Mikotová	č. orig. v archivu zprac.
Popis přílohy snímek mapové aplikace Památkového katalogu NPU s vyznačením objektu.	
Metoda dokumentace	Datum akce: 7. prosince 2024

Příloha NZ OPD	č. 3 dobové analogie zkoumaného prvku
Lokalita / Obec (část obce) Polepy - Encovany	Okres / Kraj Litoměřice / Ústecký
Zámek Encovany	Zámek
Zkoumaná část objektu / Prvek Podlahy v 1. patře J křídla / dřevěné kazetové parkety	
Zpracoval PhDr. Kamil Podroužek Ph.D.	č. orig. v archivu zprac.
Popis přílohy půdorys zámku (1. patro) s označením dokumentovaného sloupu	
Metoda dokumentace	Datum akce: 7. prosince 2024